

Kolektivní logopedické cvičení pro hlásku „š“

Jana Dřimalová, DiS.

Cíle:

- rozvoj automatizace hlásky „š“
- procvičení motoriky mluvidel a koordinaci řeči s dechem
- poznávání okolního světa, rozvoj výslovnosti a komunikace, spolupráce ve skupině i ve dvojici a respektování dohodnutých pravidel.

Š

- Dítě dá zoubky na sebe, našpulí tváře a prodlužuje hlásku ččč-čššš
- Nápodoba - mašinka dělá šššššš

Věk: 4,5 – 5,5 let

Pomůcky:

výpravčí plácačka (vyrobena z tvrdého papíru), obrázky železnice a vlaku, text písně a básně, varhany

Postup: Motivace:

Jede vláček motoráček, kolik vozů asi má?

=Děti, už jste jely někdy vlakem? Jestliže ne, nic si z toho nedělejte. Dnes si na takové cestování mašinkou zahrajeme. Víte, že opravdová mašinka umí mluvit?

Ozývá se šš šš šš šš. Když jede mašinka rychle, její kola jen sviští. Lokomotiva pravidelně syčí š š š š. Když se vláčku moc jet nechce, kola se sotva pootočí a mašina zadýchaně supí ššš ššš ššš...

Dechové cvičení:

=S dětmi vyzkoušíme pomalou a rychlou jízdu lokomotivy – její rychlé i zadýchané syčení

=Děti, podívejte se, právě přichází pan výpravčí s červenou čepicí! Vláčku, rychle připravit!

Hra v zástupu

(Děti utvoří zástup. Paní učitelka představuje strojvedoucího.)

=Výpravčí zapíská a my můžeme jet: Ššššššššš šššššš šššššš. A teď jedeme hezky z kopečku dolů, můžeme jet rychleji. Š š š š š š š š.

(Vláček jezdí různými směry. Můžeme zpomalovat, zrychlovat, houkat, zastavovat ve stanicích.)

=To byl ale dlouhý vlak, vidíte! A těch lidí, co se v něm vezlo! Někteří ve vlaku spali, jiní četli noviny, mnozí se dívali z okénka. Někdo jedl, jiný pil. Kluci poslouchali MP3 přehrávač a do taktu si pěkně podupovali nohou. Jedna maminka pletla dlouhatánskou šálu a malé holčičky, které seděly vedle ní, špitaly říkanku o vláčku motoráčku.

Všechny uvedené činnosti předvedeme.

Říkadku:“ Jede vláček motoráček“ naučíme děti formou hry na ozvěnu. Práce s celým říkadlem: utvoříme kroužek, v rytmu říkadla si z ruky do ruky podáváme výpravčí plácačku.

Jede Vláček motoráček

*Jede vláček,
ša-ša-ša,
a ve vláčku
je Dáša.*

*Jede vláček,
še-še-še,
od Těšina
do Aše.*

*Jede vláček,
ši-ši-ši
tiše hučí
do uší.*

*Jede vláček ,
šu-šu-šu,
já za vláčkem
poklušu.*

=Ve vlaku se dá dělat hodně věcí. Můžeme tam i zpívat. Poslechněte si jednu písničku, ve které se zpívá právě o vlaku (Zpíváme píseň „Vlak“).

=Motoráček je malý vláček. Má jenom dva vagónky. Pojdte se teď projet jako motoráček. Při jízdě musíme dávat dobrý pozor. Nikdo nesmí narazit do jiného vlaku.

Pohybová hra ve dvojicích

(Děti utvoří dvojice, postaví se za sebe. Každá z dvojic představuje jeden motoráček. Když hraje hudba, zpíváme písničku a vlak/motoráček jede, když hudba utichne, všichni se zastaví. Na semaforu je totiž červená nebo jsme právě ve stanici. Rozjet se můžeme až tehdy když se hudba opět rozezvučí.

Vlak není žádný tichošlápek. Nejvíc rámusu nadělá, když jede přes železniční přejezd. Aby mohl přes přejezd dobře přejet, nesmí se mu nikdo plést do cesty. O to se postarají dlouhé, dřevěné tyče, kterým říkáme závory. Když vlak jede, závory se na přejezdu spustí, všichni počkají, až vláček projede, a pak se závory zase zvednou. Teď si děti vyzkoušíme, jak se takové závory zdvihají nahoru a jak se spouští dolů.

Rytmizace hra ve dvojicích

Děti utvoří dvojice, postaví se naproti sobě, předpaží – dlaně každého dítěte jsou proti dlaním druhého z dvojice. Závory se otvírají – děti zdvihají ruce nahoru. Závory se zavírají – děti vrací ruce do původní polohy. Otevírání a zavírání závor předvádíme při zpěvu písně Vlak. Pohyby rukou – nahoru, dolů – vedeme rytmicky, po dvoutaktích.

= Všechny vláčky a mašinky jezdí po kolejích. S vláčkem se ale rozloučíme přece jen trochu jinak. Na rozloučenou zamáváme všem, kteří vlakem cestují. Tak ahoj a brzy na shledanou. Pá pá...

Zkušenosti s realizací: *Aktivita byla rozložena na 2 dny, aby děti mohly v klidu prožít jednotlivé části a upevnit si báseň i píseň s hláskou „š“.*

Zdroje:

Lišková, M. (2005). *Zpíváme si s dětmi*. Praha: Grada

Vláček motoráček

Vlák

Hudba V. Bláha
Slova M. Veselý

1. Jede, jede, vlak,
Letí jako pták.
/:Kola se mu roztočí
až přechází zrak.:/
2. Jede, jede, vlak,
zpívá si: Tak, tak!
/:Sedněte si, lidičky,
svezu vám i vak.:/